

Endurrit af dómabók hæstaréttar í málinu nr.
149/1944. Réttvísín og valdstjórnin gegn Jóni
Gunnarssyni og Sveini Benediktssyni 30. maí
1945

Bjarni Benediktsson – Endurrit af dómabók hæstaréttar í málinu nr. 149/1944. Réttvísín og
valdstjórnin gegn Jóni Gunnarssyni og Sveini Benediktssyni 30. maí 1945

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-8, Örk 7

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Endurrit af

dómabók hæstaréttar

í málinu Nr. 149/1944:

Réttvísing og varlstjórnin

gegn

Jóni Gunnarssyni og
Sveini Benediktssyni.

Ár 1945, miðvikudaginn 30. maí, var í hæstarétti í málinu
nr. 149/1944

Réttvísinn og valdstjórnin

gegn

Jóni Gunnarssyni og Sveini

Benediktssyni

uppkveðinn s vohljóðandi

d ó m u r :

Hinn áfrýjaða dóm hefur upp kveðið Guðmundur Hannesson,
bæjarfógeti á Siglufirði.

I. Ákarði Jón Gunnarsson.

Að kvöldi þess 26. ágúst 1944 og þá fram eftir nóttu var ákarði
staddur ásamt nokkrum gestum sínum í veitingahúsinu Hótel Hvanneyri
á Siglufirði. Hefur ákarði kannast við, að hann hafi þá, án þess
að hafa aflað sér vínveitingaleyfis, neytt sjálfur áfengis og veitt
öðrum áfengi í veitingasalnum. Varðar þessi verknaður við 17. gr.
laga nr. 33/1935.

Inni í veitingasalnum veittist drukinn maður að ákarða og
laust hann andlitshögg. Er ákarði nokkru síðar var á förum heim
til sín, varð hinn drukni maður á vegi hans í veitingagangi hússins
og gerði sig þá líklegan að ráðast að ákarða á ný og hafði í frammi
illyrði um hann. Þrír lögreglumenn voru þarna nærstaddir án þess
að skerast í leikinn honum til verndar. Átöldu menn, er þarna voru
viðstaddir, þetta aðgerðaleyfi lögreglumannanna. Léttákarði þá
orð þau falla, sem hann er sóttan til refsingar fyrir. Þó að svo
veri ástatt, sem hér var lýst, réttlætir það ekki ummælin að fullu,
og verður ákarði að seta refsingu fyrir þau eftir 108. gr. laga nr.
19/1940. Hins vegar þykir hann ekki hafa unnið til refsingar sam-
kvæmt 70. gr. lögreglusamþykktar Siglufjarðar nr. 82/1939. Felst
refsing ákarða samkvæmt 37. gr. laga nr. 33/1935 og 108. gr. laga
nr. 19/1940 sbr. 77. gr. sömu laga hæfilega ákveðinn 300 króna sekt
til ríkissjóðs, og komi í stað hennar, ef hún greiðist ekki innan
4 vikna frá birtingu dóms þessa, varðhald 10 daga.

II. Ákarði Sveinn Benediktsson.

1. Honum er í fyrsta lagi gefið það að sök, að hann hafi farið inn í veitingahús á Siglufirði eftir lokunartíma þess aðfarabótt 20. ágúst 1944 og með því gerzt sekur við ákvæði 71. gr. lögreglusamþykktar Siglufjarðar nr. 82/1929. Fór þar þá fram dansleikur, og verður ekki séð, að veitingamaður né þeir, sem stóðu fyrir dansleiknum, hafi amast við kom^u hans né vöru hans þar. Þykir því bresta heimild til að refsa ákærða fyrir brot á ákvæðum nefndrar greinar.

2. Er ákærði Jón Gunnarsson hafði mælt orð þau í garð lögreglumannanna, sem í héraðsdómi greinir, greip Þórður Ásgeirsson lögreglumaður í hægri öxl Jóns og ýtti honum eða hratt niður í stigann. Kveður ákærði Sveinn, að sér hafi þá virzt Þórður var að henda Jóni niður stigann. Kveðst hann þá hafa gripið báðum höndum um Þórð, til þess að draga úr sveiflunni. Hvorki urðu Þórður né hinir lögreglumannirnir varir við þetta tak Sveins og tekja það ólíklegt, en tvö vitni kveðast hafa séð það, og styðja þau þá frásögn Sveins, að hann hafi gripið um Þórð til að afstýra því, að Jón hrasaði niður stigann. Verður ekki talið, að ákærði hafi með þessu gerzt sekur við ákvæði 106. gr. laga nr. 19/1940.

3. Þá er ákærða Sveini gefið það að sök, að hann hafi í framhaldi af ofangreindum skiptum þeirra Þórðar farið á eftir honum niður stigann ásamt tveimur nafngreindum mönnum í því skyni að ráðast á Þórð. En ekki eru með skýrslum þeim, sem fram eru komnar í málinu, leiddar sönnur að því, að ákærði hafi gert nokkra tilraun til slíkrar árásar, og verður því að sýkna hann af þessum kærulið.

4. Næst verður það, að ákærði Sveinn, er hann var á útleið neðst í stiganum, hefur þau orð við Þórð, að framferði hans muni verða kært, og tjá vitni, að Sveinn hafi þá sagt, að þetta skyldi verða hans "banabiti". Ákærði segir, að verið geti, að hann hafi viðhaft þetta orð, en þá auðvitað átt við það, að Þórður yrði rekinn úr lögreglustarfi sínu. Verður og orðið, eins og á stóð, ekki skilið á annan veg. Framferði Þórðar þykir ekki hafa verið með þeim hætti, að það réttlæti að fullu þessi ummæli ákærða, sem varða við 108. gr. laga nr. 19/1940.

5. Á dómþingi 9. september 1944 var lesinn upp framburður

Friðriks Sveinssonar lögreglumanns, og lýsti Sveinn hann ósannan og barði um leið í borðið. Kvaðst Friðrik þá geta unnið eið að honum, en ákærði svaraði því til, að vitnið færi þá til helvítis. Eru þetta meinyrði, sem ákærði hafði ekki ástæðu til að viðhafa, og varða þau við 108. gr. laga nr. 19/1940. En högg það í borðið, er að framan greinir, varðar ekki við almenn hegningarlög. Þykir refsing ákærða eftir málavöxtum hæfilega ákveðin 100 króna sekt í ríkissjóð, og komi 5 daga varðhald í stað sektarinnar, verði hún ekki greidd innan 4 vikna frá birtingu dóms þessa.

Um greiðslu sakarkostnaðar athugast, að rannsókn málsins og meðferð þess í héraði hefur orðið að miklum mun viðtakari og umfangsmeiri en smábrot þau, er ákærðu eru sakaðir um, gáfu efni til. Þykja ákærðu því ekki eiga að ber annan sakarkostnað en hér segir. Ákærði Jón Gunnarsson greiði 1/3 launa skipaðs talsmanns síns í héraði, er ákveðast kr. 300.00, og 1/3 hluta málflutningslauna skipaðs verjanda síns í hæstarétti, er ákveðast kr. 1200.00. Ákærði Sveinn Benediktsson greiði 1/3 hluta þóknunar talsmanns síns í héraði, er ákveðast kr. 300.00, og 1/3 hluta málflutningslauna skipaðs verjanda síns í hæstarétti, er ákveðast kr. 1200.00. Allur annar kostnaður sakarinnar í héraði og fyrir hæstarétti greiðist úr ríkissjóði, þar með talin málflutningslaun skipaðs sækjanda fyrir hæstarétti, kr. 1500.00.

Ákveði héraðsdóms um sekt á hendur talsmanni ákærða Sveins Benediktssonar í héraði staðfestast.

Rannsókn máls þessa í héraði hefur orðið miklu umfangsmeiri en efni stóðu til, og ýmsum atriðum, sem ekki vörðuðu málið, blandað inn í hana. Dómari hefur og haft þann óhæfilega hátt á rannsókninni að bóka eftir vitnum sóknarræður í stað þess að yfirheyra þau um þau atriði, er máli skiptu. Þá hefur og dómari lagt fram skjöl og haldið próf, er talsmanni ákærða Sveins Benediktssonar var ^{euk} gefinn kostur á að sjá. En ekki þykir ástæða til að ómerkja héraðsdóminn vegna þessa, þar eð skjöl þessi og próf ráða engu um úrslit málsins. Loks setti og dómari heimildarlaus skilyrði fyrir því, að máli ákærða Jóns Gunnarssonar yrði lokið með réttarsætt. Verður að vita þetta.

Því dæmi st rétt vera :

Ákerði Jón Gunnarsson greiði 300 króna sekt í ríkissjóði, en sæti varðhaldi 10 daga, ef sektin er ekki greidd innan 4 vikna frá birtingu dóms þessa.

Ákerði Sveinn Benediktsson greiði 100 króna sekt í ríkissjóði, en sæti varðhaldi 5 daga, ef sektin er ekki greidd innan 4 vikna frá birtingu dóms þessa.

Ákveði héraðsdóms um sekt talsmanns ákerða Sveins Benediktssonar í héraði, hestaréttarlögmanns Guttorms Erlendssonar, á að vera óraskað, þó svo, að greiðslufrestur sektarinnar verði 4 vikur frá birtingu dóms þessa.

Málsvarnarlaun skipaðs talsmanns Ákerða Jóns Gunnarssonar í héraði, Jóns Jóhannessonar, ákveðast kr. 300.00, og málflutningslaun skipaðs verjanda hans í hestarétti, hestaréttarlögmanns Einars B. Guðmundssonar, ákveðast kr. 12.00.00. Af þessum fjárhæðum greiði ákerði Jón Gunnarsson 1/3 hluta, kr. 500.00.

Málsvarnarlaun skipaðs talsmanns ákerða Sveins Benediktssonar, Guttorms Erlendssonar hestaréttarlögmanns, ákveðast í héraði kr. 300.00 og í hestarétti kr. 1200.00. Af þessum fjárhæðum greiði ákerði Sveinn Benediktsson 1/3 hluta, kr. 500.00. Allur annar kostnaður sakarinnar bæði í héraði og fyrir hestarétti, þar með talin málflutningslaun skipaðs sækjanda fyrir hestarétti, hestaréttarlögmanns Guðmundar í. Guðmundssonar, kr. 1500.00, greiðist úr ríkissjóði.

Dóminum skal fullnæga með aðför að lögum.

Rétt endurrit staðfestir.

Skrifstofu Hestaréttar 30. maí 1945.

Gjald: kr. 2.20

Greitt.

Hákon Þorsteinsson